

Obsah:

- aktuální příspěvky na rvp.cz
- aktuálně z metodického portálu rvp.cz
- předškolní vzdělávání - aktuální informace
- základní vzdělávání - aktuální informace
- gymnaziální vzdělávání - aktuální informace
- speciální vzdělávání - aktuální informace

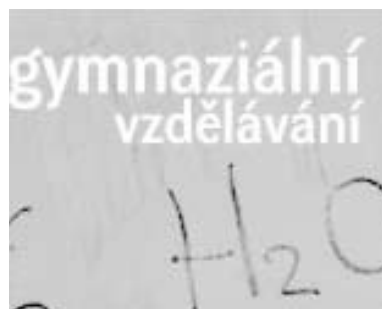
strana 1
strana 2
strana 3
strana 4
strana 5
strana 6

předškolní
vzdělávání

základní
vzdělávání

gymnaziální
vzdělávání

speciální
vzdělávání

Sněhurka a dvacet trpaslíků

Název projektu „Sněhurka a dvacet trpaslíků“ skrývá návod na realizaci netradiční školy v přírodě.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2565>

Rámcový vzdělávací program a technická výchova, 1. část – teoretická

Autorka představuje 1. část bakalářské práce na téma Plánování technické výchovy v MŠ.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2558>

Rámcový vzdělávací program a technická výchova, 2. část – praktická

Rámcový vzdělávací program a technická výchova, 2. část – praktická.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2559>

Předškolní vzdělávání dětí cizinců

Příspěvek se zabývá otázkou, co můžeme udělat v mateřské škole pro děti, které nemluví dobře česky, aby měly šanci uspět v povinném vzdělávání.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2645>

Čich, chuť, hmat

V hodině strukturované podle E – U – R se žáci aktivně seznámí s procesy čichového, chuťového a hmatového vnímání.

► <http://www.rvp.cz/clanek/239/2611>

Cesta k moři

Příspěvek popisuje krátkodobý projekt, při kterém žáci připravují fiktivní zájezd, získávají pro něj zájemce z řad ostatních žáků a na závěr provedou jeho vyúčtování.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2623>

Světové strany a určování azimutu

Praktická hodina pro opakování světových stran a pochopení vztahu světových stran s určováním azimutu.

► <http://www.rvp.cz/clanek/242/2628>

Čechy za posledních Přemyslovců

Žáci vytvářejí jeden list učebnice. Vyplňují pracovní list tak, aby jim později mohl sloužit k samostudiu.

► <http://www.rvp.cz/clanek/227/2629>

Jak se správně chovat v městské hromadné dopravě (MHD)

Výkladový list se základními pravidly chování při cestování městskou hromadnou dopravou a aktivitu k jejich praktickému nácviku nanečisto ve třídě.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2621>

Mikroskop z kapky vody

Tento experiment se zabývá pozorováním mikroorganismů žijících ve vodě.

► <http://www.rvp.cz/clanek/396/2622>

Oko

Příspěvek obsahuje kompletní návod na dvouhodinové praktické cvičení z Biologie člověka zaměřené na zrakové ústrojí.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2636>

City Life ušima dětských tvůrců

Reflexe britského hudebně výchovného projektu, který zahrnoval kreativní činnost žáků a jejich živou spolupráci s profesionálními hudebními umělci.

► <http://www.rvp.cz/clanek/408/2606>

E-learning na ZŠ a SŠ

Použití e-learningového systému Moodle na ZŠ a SŠ má mnoho specifik, úskalí i výhod. Přinášíme možnosti použití e-learningových kurzů ve výuce.

► <http://www.rvp.cz/clanek/369/2598>

Ekologická katastrofa Aralského jezera

Proč Aralské jezero vysychá? Jak jsou ovlivněny životy místních obyvatel?

► <http://www.rvp.cz/clanek/2613>

První zkušenosti z výuky angličtiny v 6. ročníku podle RVP ZV – LMP

Příspěvek informuje o způsobu, jak zpestřit výuku jazyka. Seznamuje s nejčastěji používanými zdroji a uvádí originální náměty k výuce anglického jazyka ve třídě pro žáky s lehkým mentálním postižením.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2652>

Dřevo stokrát jinak

Příspěvek informuje o projektovém dnu, ve kterém se žáci se zrakovým postižením seznámili se dřevem a jeho významem. Projekt byl mimo jiné zaměřen také na rozvoj týmové spolupráce. V příloze článku najdete učitelé praktické ukázky pacovních listů.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2684>

Učíme se od předků – Stará řemesla

Projekt výuky prostřednictvím využití starých řemesel našich předků netradičním a pitažlivým způsobem rozvíjí profesionální orientaci žáků s LMP. V příspěvku najdete konkrétní náměty a činnosti.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2688>

aktuálně
z Metodického
portálu rvp.cz
Portál vzdělávání

inspiromat
2008
ŽIVOTNÍ STYL 42. týden
Prostředí ovlivňuje naši zdraví. Jak působíte na prostředí vy sami, vaše škola, vaše obec? Mají žáci možnost hledat příčiny a důsledky problémů? Mohou navrhnout řešení a prezentovat vlastní názory?
► celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/1862>

Projekt Metodika – inspirace a prostor pro učitele

Měsícem září 2008 ukončil činnost systémový projekt Metodika, který jako partner MŠMT ČR realizoval Výzkumný ústav pedagogický v Praze. Projekt vznikl s hlavním cílem – metodicky napomoci ředitelům a učitelům při tvorbě školních vzdělávacích programů a při jejich zavádění do výuky s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí. Jako platformu použila Metodika odborný portál – elektronické médium a síť Internet, která umožňuje rychlý a velmi variabilní způsob pomoci.

Ředitelům a učitelům základních škol a gymnázií tak byly prostřednictvím elektronického média nabídnuty zkušenosti konkrétních učitelů a škol, jak vytvářet jednotlivé části ŠVP, inspirace, jak inovovat vlastní výuku předmětů a jak si poradit s rozvojem a hodnocením klíčových kompetencí.

Metodický portál vydal k dnešnímu dni 1511 metodických příspěvků a 503 digitálních učebních materiálů od 768 autorů. Deně portál navštíví v průměru 2500 jedinečných IP adres a od spuštění ostrého provozu jej navštívilo celkem 1 040 675 návštěvníků.

Metodický portál dále pokračuje a můžete v něm publikovat a nalézat nové inspirace.

► Podrobnosti o projektu najdete v elektronickém sborníku na adrese:

http://www.rvp.cz/soubor/sbornik_esf.pdf

Videoprůvodci po Metodickém portálu

Metodický portál ve snaze zjednodušit přístup novým uživatelům přichází s dalším vylepšením – s videoprůvodci. Jedná se o záznam dění na webové stránce doprovázený mluveným komentářem.

Na Metodickém portálu jsou dostupné názorné videoukázky vybraných činností (akcí) doprovázené hlasovým komentářem. V části Digitálních učebních materiálů (DUM) jsou průvodci schováni pod obrázkem sponky.

► Přehled vidoprůvodců s aktivními linky najdete na adrese:
<http://blog.rvp.cz/metodika/prispevky/videopruvodci-po-metodic-kem-portal.html>

Tištěný průvodce Metodickým portálem RVP.CZ

Tištěný průvodce Metodickým portálem je nově vytvořený propagační materiál, s jehož pomocí získáte snadný přehled o jeho jednotlivých částech. Na oboustranném plakátu formátu 60x60 cm je představen hlavní rozcestník a části portálu, jako např. vyhledávání, metodická podpora, info pro autory, diskusní fórum apod. Na druhé straně průvodce najdete základní schéma části Digitální učební materiály a webové komunity pro podporu tvorby a realizace ŠVP na gymnáziích - Gymplíště. Tištěný průvodce bude na všechny školy v ČR rozepisován s listopadovým Zpravodajem VÚP.

► V elektronické podobě najdete průvodce na adrese:
<http://www.rvp.cz/soubor/00744-01.pdf>

Metodická podpora

V této rubrice naleznete:

- příspěvky, které jsou významnou podporou pedagogům při jejich práci
- přípravy na jednotlivé vyučovací hodiny, ale i jiné typy informací
- příspěvky vztahující se ke vzdělávacím oblastem/vzdělávacím oborům jsou řazeny do pěti částí:
 - o teorie
 - o praktické náměty
 - o zajímavosti a odkazy
 - o digitální učební materiály
 - o nápady čtenářů

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁLY

<http://dum.rvp.cz>

Z naší e-mailové schránky:

Dobrý den,
blahopřeji ke zdolání mety 500 zveřejněných DUMů. Opravdu je to důvod k oslavě.
Bude do Vánoc 1 000? To je o sázku:-)
Zdraví

Oldřich Suchoradský, Kopidlno

Sněhurka a dvacet trpaslíků

Autor: Jelena Darášová

Na jaře jezdí naše MŠ na ozdravný pobyt. Do popředí se tak dostávají takové cíle, které vytvářejí ekologické cítění a povědomí dětí, podporují a posilují jejich zdraví, a to jak po stránce tělesné (zvýšená aktivita dětí při pobytu na čerstvém vzduchu, otužování, slunění apod.), tak po stránce psychické (poznávání a posilování sebevědomí a sebeuvědomění sama sebe, podpora samostatnosti v krásné oblasti Jizerských hor, Hraničná - Bedřichov).

Pobytu se účastní děti z oddělení Berušek i Motýlků. Do školy v přírodě vyjíždějí tři učitelky, jedna z nich má kurz zdravotníka ČK. Při tomto pobytu jsou nenásilnou a hravou formou zopakovány poznatky, znalosti a dovednosti, které si děti v průběhu roku osvojovaly, je vždy přihlédnuto k věkovým zvláštnostem dětí. Velkým pozitivem tohoto projektu je navázání velmi úzkých a pro děti stimulujících vztahů, upevnění již vzniklých přátelství, jak mezi dětmi samotnými, tak mezi dětmi a učitelkami.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2565>

Rámcový vzdělávací program a technická výchova, 1. část – teoretická

Autor: Martina Cihlářová

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vymezuje vzdělávací cíle, obsah a podmínky, orientuje koncepci, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základní klíčové kompetence. Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, pomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu pozná-

vání a učení, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané. RVP PV pracuje se čtyřmi cílovými kategoriemi. Stanoví cíle v podobě záměrů, a to nejprve v úrovni obecné a následně pak v úrovni oblastní. Tyto cílové kategorie jsou těsně provázané a vzájemně spolu korespondují.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2559>

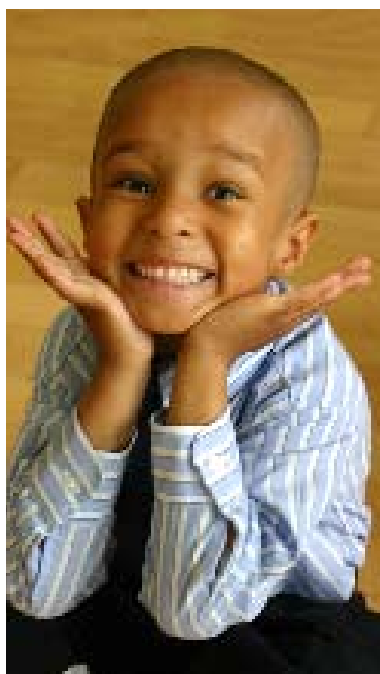

Rámcový vzdělávací program a technická výchova, 2. část – praktická

Autor: Martina Cihlářová

Projekt podporuje rozvoj praktických dovedností u dětí předškolního věku, nabízí mnoho nápadů, jak využít různých pracovních technik a přírodního materiálu ve výtvarném projevu dětí. Každá část projektu je motivovaná krátkým příběhem, prostřednictvím kterého se děti seznamují s přírodou.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2559>

Předškolní vzdělávání dětí cizinců

Autor: Blanka Šebelová

Každá učitelka mateřské školy ví, že všechny děti jsou svou mentalitou v podstatě stejné, ať mluví jakýmkoli jazykem. Každé dítě si chce si hrát, mít kamarády, má snahu komunikovat, poznávat, učit se, rozumět věcem a dění kolem sebe. Jinak tomu není ani u dětí, které vyrůstají v jazykově cizím prostředí. Avšak jejich situace je přece jen trochu jiná, zejména z hlediska budoucích očekávání. Důležitým momentem jejich budoucnosti je vstup do školy. Aby tyto děti, žijící u nás, měly šance uspět ve škole stejně, jako děti z českých rodin, je třeba se jim intenzivněji věnovat a důkladněji je na vstup do povinného vzdělávání připravit. A právě mateřská škola může v tomto směru dítěti velmi pomoci. Učitelky mateřských škol dovedou rozpoznat vzdělávací potřeby dětí, odhalovat nedostatky v jejich rozvoji a učení a pracovat s dětmi tak, aby byly jejich potřeby uspokojovány a nedostatky vyrovnávány.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2645>

Čich, chuť, hmat

Autor: Ludmila Bílková

Hodina začíná skupinovým brainstormingem na téma: „Co vnímáme našimi smysly?“ Žáci říkají své nápady, vyučující je všechny zapisuje na tabuli.

Následuje kategorizace nápadů z brainstormingu. Vyučující napíše na tabuli názvy pěti lidských smyslů a žáci třídí nápady. Vznikne tak tabulka, která obsahuje konkrétní příklady k jednotlivým smyslům (stačí 3 - 4 nápady ke každému smyslu).

Učitel vede dialog s žáky o tom, co člověk potřebuje k tomu,

aby dokázal vnímat uvedené nápady. Po ujasnění následuje zápis do sešitu s vysvětlením podstaty smyslového vnímání a pojmu receptory (čidla). Doba trvání této části je 10 minut. Žáci jsou rozděleni do 3 skupin, které slouží pouze k přiřazení témat. S těmito tématy pak budou pracovat ve dvojicích.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2611>

Cesta k moři

Autor: Lubomír Šára

Projekt Cesta k moři je určen pro žáky 5. ročníku ZŠ. Integruje poznatky a dovednosti z vlastivědy, českého jazyka, informatiky, matematiky a dramatické výchovy. Žákům dává možnost praktického využití získaných vědomostí a dovedností, opírá se o osobní zkušenost žáků a umožňuje jim více poznat státy Evropy. Organizujeme ho v šesti celodenních blocích v průběhu čtrnácti dnů.

Žáci se naučí vyhledat a zpracovat informace, využít internetové vyhledávače. V týmech vyhledají a zpracují fotografie, připraví prezentaci pro ostatní, pokusí se získat ostatní žáky pro přípravné aktivity, naučí se využívat kancelářský software.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2623>

Světové strany a určování azimutu

Autor: Miloslav Chrobák

Součástí vzdělávání v geografii je (v našem případě v šestém ročníku ZŠ) také základní seznámení s kartografií. Z prvního stupně žáci přicházejí s aktivní znalostí pravého úhlu v matematice a světových stran z vlastivědy. Metoda, o kterou se chci s vámi podělit, žákům přehledně a srozumitelně propojuje výše uvedenou matematickou znalost s novým zeměpisným učivem. Žáci si zopakovali určování světových stran, pochopili spojitost mezi světovými stranami a určováním azimutu.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2628>

Čechy za posledních Přemyslovců

Autor: Markéta Krůželová

Žáci vytvářejí jeden list učebnice. Vyplňují pracovní list tak, aby jim později mohl sloužit k samostudiu. Učitel rozdává každému žákovi Pracovní list, se kterým bude pracovat celou hodinu. Řekne žákům, že jde o jeden list učebnice a cílem dnešní hodiny je dokončit jej tak, aby mohl sloužit žákům k samostudiu. Učitel provede frontální výklad o Přemyslu Otakaru I. a Václavu I., zmíní se o jejich životě, vládě... nezapomene především na tyto informace:

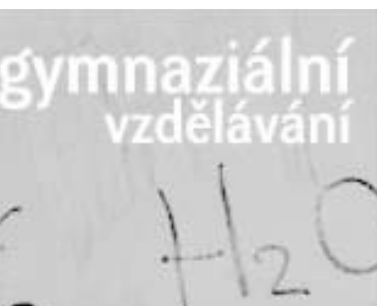
* Přemysl Otakar I. - Zlatá bula sicilská 1212/dědičný královský titul,
* vložil se do mocenského boje o říšský trůn mezi Štaufy

a Welfy a úspěšně manévroval mezi oběma konkurenčními tábory,

* Václav I. - zakládá královská města, zve do Čech osadníky a umělce - země vzkvétala,
* sestra Anežka - špitál pro chudé - svatá, založila jediný původem český církevní řád křížovníků s červenou hvězdou.

Žáci si samostatně dělají do pracovního listu na určené místo stručný zápis, popisky k obrázkům...

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2629>

Ohlédnutí za první etapou projektu Pilot G/GP

Projekt Pilot G/GP, který jako partner MŠMT ČR realizoval Výzkumný ústav pedagogický v Praze, ukončil 30. září 2008 svou činnost. Soustředil se na metodickou podporu gymnázií při zavádění školních vzdělávacích programů (ŠVP) do praxe a na pilotní ověřování výuky podle ŠVP. Během čtyř let fungování projektu připravil VÚP v Praze ve spolupráci s šestnácti pilotními gymnázii řadu metodických materiálů, vzdělávacích kurzů a dalších výstupů a nabídl je všem školám v ČR. „Sdílejme zkušenosti, inspirujme se“ – takové bylo motto závěrečné konference projektu Pilot G/GP, nazvané

Kaleidoskop zkušeností, a dalo by se říct, že to byl leitmotiv, který procházel celým obdobím realizace projektu.

Projekt Pilot G/GP pomohl nastartovat reformu vzdělávání na gymnáziích a poskytl školám potřebnou metodickou a další pomoc. Všechny informace mapující činnost a výstupy projektu Pilot G/GP lze nalézt na webových stránkách projektu:

<http://www.pilotg-gp.cz>

a souhrnně v elektronickém sborníku na adrese:

http://www.rvp.cz/soubor/sbornik_esf.pdf

Mikroskop z kapky vody

Autor: Tomáš Mikeska

Žáci rádi pátrají po informacích. Pokud jim předáte určité indicie pouze formou mluveného výkladu, mohou se některé důležité údaje vytratit. Proto v některých tématech a hodinách dávám přednost jiné formě práce s novými informacemi. Forma šifrování je pro žáky známá, každý si snad vzpomene na donedávna používanou Morseovu abecedu. Text, který chcete žákům předat, by měl být jednoznačný a měl by obsahovat nejdůležitější údaje. Délka textu by měla odpovídat

úrovni žáků 2. stupně ZŠ, popř. žáků SŠ. Uvedte čtyři rozvíte věty (můžeme si je vymyslet, ale doporučuji použít učebnici). Na střední škole můžete zkusit i delší souvětí. Při této hře využijte skupinovou práci, ve které bude naplněna asi nejvíce kompetence k učení. Po rozdělení do skupin (doporučuji minimálně dvoučlennou a maximálně čtyřčlennou) rozdejte jeden zašifrovaný text a šifrovací abecedu (1 exemplář).

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/396/2622>

City Life ušima dětských tvůrců

Autor: Petr Drkula

V rámci britského projektu realizovaného ve druhé polovině devadesátých let, na kterém se podílelo šedesát londýnských škol společně s tamní univerzitou, získali jeho účastníci přístup do uměleckého komplexu South Bank Centre. Tato instituce, která je známá především pořádáním významných kulturních a festivalových aktivit, uvítala tentokrát mladé příchozí neobvyklým cílem jejich návštěvy.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/408/2606>

Oko

Autor: Blanka Starcová

Tento článek je návodem, jak si připravit dvouhodinové praktické cvičení pro studenty na téma zrakové ústrojí. Součástí příspěvku je 5 praktických úloh a 2 obrázkové přílohy. U každé praktické úlohy je kurzívou dopsaný závěr, který pak v konkrétní hodině žáci vypracovávají samostatně. Do textu je vloženo také několik aktuálních zajímavostí, které se vždy týkají daného praktického námětu a na které je možné navázat diskuzi. Jednotlivé praktické úlohy lze díky jejich časové nenáročnosti použít i při běžných vyučovacích hodinách biologie, a „probudit“ tak některé žáky.

Vzdělávací obsah Biologie člověka patří mezi žáky a někdy i kantory k nejoblíbenějším částem vzdělávacího oboru Biologie. Žáci jsou většinou nadšeni tím, že se učí konečně „něco užitečného“ a s radostí přijímají informace o sobě samých. Jejich nadšení a zapálení do této problematiky můžeme ještě znásobit tak, že do svých hodin průběžně zařadíme praktické úkoly. Propojení teorie s praxí je ideální možnost, jak dosáhnout vytyčených klíčových kompetencí.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2636>

První zkušenosti z výuky angličtiny v 6. ročníku podle RVP ZV – LMP

Autor: Alena Magulová

S výukou jsem začala v září školního roku 2007-2008. Vyučovala jsem anglickému jazyku v šestém ročníku s časovou dotací pouhé jedné hodiny týdně. Ve třídě se šesti žáky jsem měla mírně zjednodušenou pozici, protože čtyři z nich již za sebou měli určitou zkušenost s anglickým jazykem. Navštěvovali totiž v předchozích letech zájmový útvar – kroužek angličtiny, který má na naší škole již dlouholetou tradici. Ze zbývajících dvou pak jeden žák absolvoval výuku angličtiny v délce jednoho roku ve svém předchozím působišti. Takže výchozí situace byla taková, že pouze jedna žákyně nepřišla s angličtinou dosud ještě nikdy do styku a výuka tohoto jazyka byla pro ni tedy zcela neznámým terénem.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2652>

Dřevo stokrát jinak

Autor: Věra Reiserová

V květnu se konal na druhém stupni naší ZŠ a MŠ pro zrakově postižené (Lazaretní 25, Plzeň) projektový den s názvem „Dřevo stokrát jinak“. Projektový den byl zaměřen na seznámení žáků se dřevem a na posilování týmové spolupráce mezi žáky.

Cílem projektu bylo jednak zábavnou formou přiblížit žákům význam dřeva, jeho všestranné využití, ale také nutnost ekologické

ochrany lesních porostů a s ní související třídění odpadu. Dalším úkolem projektu byl rozvoj týmové spolupráce – určení rolí v týmu, prosazení se ve skupině, obhájení vlastního názoru, rozvoj schopnosti spolupráce s druhými u žáků různého věku a různé úrovně znalostí.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2684>

Učíme se od předků – Stará řemesla I

Autor: Vlasta Geryková

Tento projekt již čtvrtým rokem s velkým úspěchem realizujeme v Základní škole, Příbor, Dukelská 1346, kterou navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Projekt rozvíjí přitažlivým a netradičním způsobem profesijní orientaci žáků, seznamuje s řemesly našich předků, z nichž mnohé činnosti jsou využívány i v některých současných řemeslech. Naše škola je rovněž zapojena do

projektu Ekoškola (Tereza Praha), a proto jsme se při práci s žáky v této oblasti zaměřili i na sepětí člověka s přírodou, na využití přírodních materiálů, odpadových materiálů, na ochranu přírody, na šetření energiemi a na seznámení s výrobou, která je šetrná k životnímu prostředí.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2688>

<http://rvp.cz/sekce/4>

Newsletter informuje o aktualitách Metodického portálu RVP.CZ

Newsletter RVP.CZ vydává VÚP v Praze,

Novodvorská 1010/14; 142 01 Praha 4

tel.: 261 341 454-5; fax: 261 341 480

www.vuppraha.cz, www.rvp.cz

Grafická úprava: Tereza Králová, sazba: Zuzana Burgrová

Foto © René Jakl, Stock.xchng

ISSN: 1802-4785